

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 2019

502/2019

Laki ylioppilastutkinnosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ylioppilastutkinto

Lukiolaissa (714/2018) tarkoitetun lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan ylioppilastutkinto. Tutkinnon suorittanut opiskelija on omaksunut lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttanut lukiokoulutuksen tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyysden. Ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistuvia kutsutaan tässä laissa kokeilajiksi.

Ylioppilastutkinto suoritetaan suomeksi tai ruotsiksi oppilaitoksen opetuskielen mukaisesti.

Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin siten kuin korkeakouluja koskevassa lainsäädännössä säädetään.

2 §

Ylioppilastutkintolautakunta

Ylioppilastutkinnon johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta vastaa riippumattomana asiantuntijaelimenä Ylioppilastutkintolautakunta, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Ylioppilastutkintolautakunta kehittää ylioppilastutkintoa yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Ylioppilastutkintolautakunta laatii esityksen nelivuotiseksi ylioppilastutkinnon kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelmaksi, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy.

Ylioppilastutkintolautakunnalla on kanslia, joka hoitaa ja kehittää tutkinnon toimeenpanoa ja lautakunnan hallintoa. Kanslian esimiehenä toimii pääsihteeri, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää lautakuntaa kuultuaan. Kanslian asemasta Opetushallituksen erillisyksikkönä säädetään Opetushallituksesta annetussa laissa (564/2016).

Ylioppilastutkintolautakunnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Ylioppilastutkinnon kokeet

Ylioppilastutkintoon kuuluu äidinkiessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa sekä luonnontieteellisissä ja humanistis-yhteiskunnallisissa oppiaineissa (*reaaliaineet*) järjestettäviä kokeita.

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeet järjestetään suomen, ruotsin ja saamen kielissä. Suomen ja ruotsin kielissä voidaan järjestää äidinkieleltään suomen- ja ruotsinkielisille tarkoitettujen kokeiden lisäksi kokeet, jotka perustuvat suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään.

Matematiikassa ja toisessa kotimaisessa kielessä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason mukaiset kokeet. Vieraissa kielissä voidaan järjestää kahden eri tason mukaiset kokeet.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, missä reaaliaineissa ja vieraissa kielissä kokeet järjestetään, sekä kokeiden laatimisesta. Ylioppilastutkintolautakunta määrää, missä vieraissa kielissä järjestetään kahden eri tason mukaiset kokeet.

4 §

Kokeiden järjestäminen

Lukiokoulutusta antavat oppilaitokset järjestävät ylioppilastutkinnon kokeet samanaikaisesti kaksi kertaa vuodessa.

Lukiokoulutuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään ylioppilastutkinnon kokeet myös koulutuksen järjestäjän lukiossa aiemmin ylioppilastutkinnon suorittaneelle henkilölle, joka uusii tutkintoon sisältyvän kokeen 16 §:n mukaisesti tai täydentää tutkintoaan 17 §:n mukaisesti, sekä henkilölle, joka on aiemmin opiskellut koulutuksen järjestäjän lukiossa ja suorittaa 6 §:n mukaisen erillisen kokeen. Mikäli koulutuksen järjestäjä, jonka lukiossa henkilö on suorittanut ylioppilastutkinnon, ei enää järjestä lukiokoulutusta, on henkilöllä oikeus suorittaa koe asuinpaikkaansa lähinnä olevassa lukiossa. Ylioppilastutkinnon kokeet tulee koulutuksen järjestäjän toimintaedellytysten salliessa järjestää myös muille henkilöille.

Ylioppilastutkinnon ja sen kokeiden järjestämisestä oppilaitoksessa vastaa lukiolain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettu toiminnasta vastaava rehtori.

Ylioppilastutkinnon kokeet järjestetään kirjallisesti tai sähköisesti ja niissä voi olla suullisia tehtäviä. Ylioppilastutkintolautakunta määrää tarkemmin kokeiden järjestämisestä ja siihen liittyvistä aikatauluista ja koejärjestelyistä. Ylioppilastutkintolautakunta voi kokeiden järjestämisen olosuhteita koskevasta erittäin painavasta syystä päättää, että oppilaitoksen kokeet järjestetään toisin kuin muissa oppilaitoksissa.

5 §

Muun henkilön kuin lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavan oikeus ylioppilastutkinnon suorittamiseen

Ylioppilastutkinnon saa lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavan lisäksi suorittaa henkilö, joka on aiemmin suorittanut:

- 1) lukiokoulutuksen oppimäärän tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen;
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavan aiemman tutkinnon;
- 3) muun kuin 2 kohdassa tarkoitetun perusopetuksen oppimäärälle tai sitä vastaavalle aikaisemmalle oppimäärälle perustuvan vähintään kaksivuotisen ammatillisen tutkinnon tai sitä vastaavat opinnot sekä Ylioppilastutkintolautakunnan määräämät lisäopinnot.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tutkintoa suorittava opiskelija voi osallistua ylioppilastutkintoon ollessaan vielä opiskelijana asianomaisessa perustutkintokoulutuksessa.

6 §

Erillisten kokeiden suorittaminen

Henkilö, joka ei ole suorittanut ylioppilastutkintoa, voi suorittaa ylioppilastutkinnon kokeita erillisinä. Erillisiä kokeita ei kuitenkaan voi suorittaa henkilö, joka on otettu lukiolain 20 §:n 2 momentin nojalla suorittamaan lukiokoulutuksen oppimäärää ja ylioppilastutkintoa tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 43 §:n nojalla suorittamaan ammatillista perustutkintoa.

Erillisistä kokeista ei muodostu ylioppilastutkintoa. Jos erillisiä kokeita suorittanut suorittaa myöhemmin ylioppilastutkinnon, erillisinä kokeina suoritettavat hyväksytyt kokeet voidaan sisällyttää tutkintoon kolmen vuoden ajan erillisen kokeen hyväksymisestä.

7 §

Kokeisiin osallistumisen edellytykset

Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen opiskeltuaan lukiolain 11 §:ssä tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt pakolliset opinnot oppiaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu. Reaaliaineen kokeeseen aineessa, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua opiskeltuaan neljä opintopistettä oppiaineen opintoja. Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kuusi opintopistettä oppiaineen opintoja.

Rehtorin päätöksellä kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava, joka ei ole opiskellut 1 momentissa tarkoitettuja opintoja, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen.

Ammatillista perustutkintoa suorittava opiskelija voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeisiin suoritettuaan vähintään 90 osaamispistettä vastaavan osaamisen.

8 §

Ilmoittautuminen kokeisiin

Kokelaan tulee ilmoittautua kirjallisesti kutakin tutkintokertaa ja suoritettavaa koetta varten viimeistään Ylioppilastutkintolautakunnan määräämänä päivänä siihen lukioon, jossa aikoo suorittaa kokeen. Rehtorin tehtävänä on varmistaa, että kokelas täyttää 5–7 §:n mukaiset tutkintoon ja sen kokeisiin osallistumiselle säädetyt edellytykset. Osallistumisoikeuden epäämistä tulee antaa perusteltu kirjallinen päätös.

Ylioppilastutkintolautakunta voi kokelaan sairauden tai muun siihen rinnastettavan erityisen painavan syyn vuoksi hyväksyä määrääjän päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen.

Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta kokelaan sairauden, ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai työskentelyn taikka muun niihin rinnastettavan erityisen painavan syyn vuoksi mitätöidä kokeeseen tehdyn ilmoittautumisen. Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta hyväksyä myös muutoksen ilmoittautumiseen sisältyviin tietoihin, jos ylioppilastutkinnon suorittaminen hyväksytysti sitä edellyttää tai siihen on muu erityisen painava syy.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää tarkemmin ilmoittautumiseen liittyvistä menettelyistä.

9 §

Kokelasta koskevat erityisjärjestelyt

Kokelas, joka on sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden taikka muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi estynyt suorittamasta yliop-

pilastutkinnon kokeita samalla tavalla kuin muut kokelaat, voi suorittaa kokeen poikkeavasti.

Ylioppilastutkintolautakunta päättää 1 momentissa tarkoitettujen erityisjärjestelyiden käytöstä hakemuksesta. Äkillisessä ja ennakoimattomassa tilanteessa erityisjärjestelyiden käytöstä voi päättää myös rehtori.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää tarkemmin erityisjärjestelyiden hakemisesta ja käyttämisestä.

10 §

Ylioppilastutkinnossa suoritettavat kokeet

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava viisi koetta, joihin sisältyy äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään kolme koetta ryhmästä, johon kuuluvat matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraassa kielessä ja reaaliaineessa järjestettävä koe.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kokeisiin voi kuulua vain yksi koe samassa oppiaineessa. Kokelas voi lisäksi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.

Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu vaativampi koe taikka 11 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettu toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen kokeen sijasta suoritettu äidinkielen ja kirjallisuuden koe.

11 §

Äidinkielen ja kirjallisuuden ja kielten kokeiden suorittamista koskevat erityissäännökset

Kokelas voi suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään perustuvana kokeena, jos hänen äidinkieltään ei ole suomi, ruotsi tai saame ja hän on opiskellut mainitun oppimäärän mukaiset opinnot, jotka 7 §:n mukaan ovat kokeeseen osallistumisen edellytyksenä lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalle, tai jos hän on viittomakieltä äidinkielenään tai ensikielenään käyttävä. Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta painavan syyn vuoksi myöntää oikeuden tässä momentissa tarkoitettujen kokeiden suorittamiseen muulle kuin edellä tarkoitettulle kokeilialle.

Kokelas voi suorittaa toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokeilijoille tarkoitettua äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä.

Kokelas voi suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

12 §

Ylioppilastutkinnon suorittaminen

Ylioppilastutkinto tulee suoritetuksi, kun kokelas on suorittanut hyväksytysti 10 §:ssä tarkoitettujen kokeiden sekä lukiokoulutuksen oppimäärän tai 5 §:ssä tarkoitettua muun tutkinnon tai koulutuksen.

Tutkinto voi tulla suoritetuksi 10 §:n 1 momentin mukaisessa kokeessa annetun hylätyn arvosanan estämättä, jos kokelaan suorittamien muiden kokeiden arvosanat osoittavat 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ja taitoja sekä riittävää kypsyttä, eikä kokelas ole kirjallisesti kieltänyt hylätyn arvosanan merkitsemistä todistukseen. Tutkinto ei kuitenkaan voi tulla suoritetuksi, jos koe katsotaan 14 tai 15 §:n nojalla hylätyksi.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää tarkemmin tutkinnon suorittamiseen liittyvistä käytännön menettelyistä sekä perusteista, joiden nojalla tutkinto tulee suoritetuksi hylätyn arvosanan estämättä.

13 §

Ylioppilastutkinnon suorittamiseen käytettävä enimmäisaika

Ylioppilastutkinto tulee suorittaa enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

Kokelas, joka on saanut hylätyn arvosanan kokeesta, joka on 10 §:n 1 momentin mukaisesti tutkinnon suorittamisen edellytyksenä, voi kuitenkin jatkaa tutkinnon suorittamista käyttämällä kyseisen kokeen uusimiseen hylätyn arvosanan saamista välittömästi seuraavat kolme tutkintokertaa.

Kokelas, joka on osallistunut vähintään yhteen tutkintokertaan ja sairastumisen, ulkomailla tapahtuvan päätoimisen opiskelun tai muun niihin rinnastettavan painavan syyn vuoksi on estynyt osallistumasta tutkintokerran kokeisiin, voi kuitenkin jatkaa tutkinnon suorittamista 1 momentin mukaisen enimmäisajan päättymistä välittömästi seuraavana tutkintokertana. Jos kokelas on edellä tarkoitetun syyn vuoksi estynyt osallistumasta kahden peräkkäisen tutkintokerran kokeisiin, hän voi jatkaa tutkinnon suorittamista 1 momentin mukaisen enimmäisajan päättymistä välittömästi seuraavina kahtena tutkintokertana. Tässä momentissa tarkoitettu kokelas säilyttää oikeutensa hylätyn kokeen uusimiseen siten, että menetettyjä tutkintokertoja ei lueta 2 momentissa tarkoitettuihin tutkintokertoihin.

Jos kokelas ei ole suorittanut tutkintoa 1–3 momentissa säädettyssä ajassa, tutkinto katsotaan hylätyksi. Tutkinnon suorittamisen voi tällöin aloittaa uudelleen. Kokelas voi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettua kokeen hyväksymisestä.

Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta erityisen painavan syyn vuoksi päättää, että kokelas voi tutkinnon ollessa kesken aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta.

14 §

Koetilaisuuteen saapumatta jääminen ja keskeytynyt koe

Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi.

15 §

Seuraamus järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä

Jos kokelas häiritsee koetilaisuutta tai muuten rikkoo järjestystä koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyksi. Jos menettely on toistuvaa tai aiheuttaa merkittävää haittaa muiden kokelaiden koesuorituksille, kokelaan kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempisiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

Jos kokelas syyllistyy kokeessa vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen taikka avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta katsotaan hylätyksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempisiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

Ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitetun seuraamuksen määräämistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava menettely, kuultava kokelasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Päätöksen seuraamuksen määräämisestä tekee lukion rehtori. Päätöksen siitä, että kokelas menettää oikeutensa osallistua 1 tai 2 momentissa tarkoitetun menettelyn tapahtuessa meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin, tekee kuitenkin koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin.

Koetilaisuutta häiritsevä kokelas voidaan määrätä poistumaan tilaisuudesta. Jos kokelas ei noudata poistumismääräystä, rehtori tai opettaja voi poistaa kokelaan siten kuin lukiolain 43 §:ssä säädetään.

16 §

Kokeiden uusiminen

Hyväksytyt kokeet saa uusia rajoituksetta.

Tutkinnon suorittamisen aikana kokelaalla on oikeus uusia hylätty koe kolme kertaa. Kokelas, joka on saanut 3 §:n 3 momentissa tarkoitettua vaativammasta kokeesta hylätyn arvosanan, voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Kokelas, joka on saanut hylätyn arvosanan äidinkieleltään suomen- tai ruotsinkielisille tarkoitettua äidinkielen ja kirjallisuuden kokeesta, voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään perustuvaksi, jos hänellä 11 §:n 1 momentin nojalla on oikeus suorittaa kyseinen koe. Kokelas, joka on 11 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettulla tavalla suorittanut toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen ja saanut hylätyn arvosanan, voi kokeen uusiessaan suorittaa kyseisen toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen kokeen.

Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.

17 §

Tutkinnon täydentäminen

Ylioppilastutkinnon 12 §:n mukaan hyväksytysti suorittanut henkilö voi täydentää tutkintoa sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka eivät sisälly hänen suorittamaansa tutkintoon, ja sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka ovat eritasoisia kuin hänen suorittamaansa tutkintoon sisältyvät samojen oppiaineiden kokeet.

18 §

Koesuoritusten arvostelu

Ylioppilastutkinnon kokeista annetaan erilliset arvosanat. Kokeesta voidaan antaa myös arvosanaa yksityiskohtaisempi arvostelu.

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukiokoulutuksen järjestäjän osoittama asianomaisen aineen opettaja ja lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunta. Jos koulutuksen järjestäjä ei pysty osoittamaan kyseisen oppiaineen opettajaa, joka voisi arvostella suorituksen, alustava arvostelu tehdään Ylioppilastutkintolautakunnassa.

Jos kokelaan koesuoritusta on heikentänyt sairaus, vamma tai muu niihin rinnastettava erityisen painava peruste, eikä 9 §:ssä tarkoitettujen erityisjärjestelyjen voida katsoa olevan riittäviä turvaamaan kokelaan edellytykset suorittaa koe yhtäläisesti muihin kokelaisiin nähden, Ylioppilastutkintolautakunta voi ottaa tämän arvostelussa huomioon.

Kokelaalla ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalla on oikeus saada tieto arvostelupereusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen. Heille on varattava tilaisuus tutustua arvosteltuun kirjalliseen tai muuten tallennettuun koesuoritukseen.

Arvosanoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ylioppilastutkintolautakunta määrää kokeiden arvostelussa noudatettavista periaatteista.

19 §

Tutkintotodistus ja kokeiden suorittamisesta annettavat todistukset

Ylioppilastutkintolautakunta antaa tutkintotodistuksen kokelaalle, joka on 12 §:ssä säädetyllä tavalla suorittanut tutkinnon.

Muulle ylioppilastutkinnon kokeen hyväksytysti suorittaneelle henkilölle annetaan todistus kokeen suorittamisesta.

Todistusten antaminen edellyttää, että 20 §:ssä säädettyt maksut tutkintokertoihin ja kokeisiin osallistumisesta on suoritettu.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ylioppilastutkintotodistukseen merkittävistä arvosanoista.

20 §

Ylioppilastutkinnosta perittävät maksut

Ylioppilastutkintolautakunta voi periä ylioppilastutkinnosta ja sen kokeisiin osallistumisesta maksuja.

Ylioppilastutkintoon ja sen kokeisiin osallistumisesta perittävistä maksuista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Ylioppilastutkintolautakunta määrää maksujen perimiseen liittyvistä menettelyistä.

Jos ilmoittautuminen on 8 §:n 3 momentin nojalla mitätöity eikä kokelas ole osittainkaan osallistunut kokeeseen, kokeesta ei peritä maksua tai peritty maksu palautetaan Ylioppilastutkintolautakunnan määräämässä ajassa tehdystä hakemuksesta.

21 §

Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen

Rehtorin päätökseen, jolla on 8 §:n 1 momentin mukaisesti evätty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Aluehallintoviraston oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Päätökseen, jolla rehtori tai koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin on määrännyt 15 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun seuraamuksen, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös pannaan täytäntöön tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa.

Valitus tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestä on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitukset tulee käsitellä kiireellisinä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Jos 2 momentissa tarkoitettu päätös kumotaan, ilmoittautuminen niihin kokeisiin, joihin henkilö on jäänyt rehtorin päätöksen jälkeen osallistumatta, mitätöityy hakemuksetta ja koekohtaiset maksut palautetaan. Hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus voi valituksen hyväksyessään päättää, että kokelas saa aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta.

22 §

Koesuorituksen arvostelua koskeva oikaisumenettely

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ylioppilastutkintolautakunnalle 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutetulla on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta ja arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen. Ylioppilastutkintolautakunta määrää oikaisuvaatimuksen käsittelijöiksi vähin-

tään kaksi arvostelijaa, joista kukaan ei ole aikaisemmin arvostellut kohteena olevaa koevastausta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ylioppilastutkintotodistuksen ja muun 19 §:ssä tarkoitetun todistuksen antamisesta silloin, kun koesuorituksen arvosteluun vaaditaan oikaisua sekä oikaisumenettelyssä annettavan päätöksen ilmoittamisesta.

23 §

Muutoksenhaku Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen

Muuhun kuin koesuorituksen arvostelua koskevaan Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeudelle siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Edellä 22 §:ssä tarkoitetussa oikaisumenettelyssä tehtyyn päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

24 §

Tietojensaantioikeus

Koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa Ylioppilastutkintolautakunnalle ylioppilastutkinnon järjestämisen ja toimeenpanon edellyttämät tiedot.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tieto ylioppilastutkinnon koetta suorittamaan ilmoittautunutta kokeilasta koskevista 9 §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelyiden käyttöä ja 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua ylioppilastutkinnon suorittamisajan pidentymistä koskevista Ylioppilastutkintolautakunnan päätöksistä siltä osin, kuin se on välttämätöntä kokeiden järjestämiseksi.

25 §

Eräät ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavat tutkinnot

Lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen päätteeksi suoritettu International Baccalaureate-, Reifeprüfung- tai Deutsche Internationale Abitur -tutkinto sekä Eurooppa-koulujen eurooppalainen ylioppilastutkinto tuottavat samat oikeudet kuin tässä laissa tarkoitetun ylioppilastutkinnon suorittaminen.

26 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2019.

Tällä lailla kumotaan ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettu laki (672/2005), jäljempänä *kumottu laki*, ja ylioppilastutkinnosta annettu valtioneuvoston asetus (915/2005), jäljempänä *kumottu asetus*.

Muualla lainsäädännössä olevalla viittauksella kumottuun lakiin tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin.

27 §

Siirtymäsäännökset

Kokelaat, jotka ovat aloittaneet ylioppilastutkinnon suorittamisen kumotun lain ollessa voimassa, jatkavat tutkinnon suorittamista tämän lain nojalla. Lain 6, 8 ja 10 §:ää, 11 §:n 3 momenttia, 13 §:ää ja 21 §:n 1 momenttia kuitenkin sovelletaan kokelaisiin, jotka aloit-

tavat tutkinnon suorittamisen kevään 2022 tutkintokerralla tai sen jälkeen. Ylioppilastutkinnon suorittamisen ennen tätä aloittaneisiin sovelletaan kumotun lain 5 §:ää, 6 §:n 1 ja 2 momenttia, 7 §:ää, 9 §:n 2 momenttia sekä 15 §:n 1 ja 3 momenttia, kumotun lukiolain (629/1998) 18 §:n 2 momenttia ja kumotun asetuksen 5 ja 16 §:ää. Näiden kokelaiden osalta tämän lain 12 §:ssä tarkoitetaan 10 §:ssä tarkoitetuilla kokeilla kumotun lukiolain 18 §:n 2 momentin mukaisia kokeita.

Lukiokoulutuksen oppimäärää suoritaviin kokelaisiin, jotka on otettu suorittamaan oppimäärää kumotun lukiolain mukaisten opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittujen opetussuunnitelmien mukaisesti, sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä kokeisiin osallistumisen edellytyksistä. Ylioppilastutkinnon kokeiden laatimiseen tässä momentissa tarkoitetuille kokelaille sovelletaan kumotun asetuksen 1 §:ää.

Tämän lain 16 §:ää sovelletaan ennen lain voimaantuloa ilmoittauduttaessa syksyllä 2019 järjestettäviin ylioppilastutkinnon kokeisiin.

Kumotun lukiolain 18 b §:n nojalla asetettu Ylioppilastutkintolautakunta jatkaa toimikautensa loppuun, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin päättä.

Kumotun asetuksen 10 a §:n nojalla ennen tämän lain voimaantuloa laadittu ylioppilastutkinnon kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelma on voimassa sen ajan, joksi se on hyväksytty.

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen